

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0524U000243

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-07-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Боса Віта Петрівна

2. Vita P. Bosa

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7509-7044

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 13.00.04

Назва наукової спеціальності: Теорія і методика професійної освіти

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 25-06-2024

Спеціальність за освітою: Філологія

Місце роботи здобувача: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 47.053.01

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35, 14.85, 14.07

Тема дисертації:

1. Теорія і методика професійної підготовки майбутніх філологів засобами сучасних інформаційних технологій
2. Theory and methodology of professional training of future philologists using modern information technologies

Реферат:

1. У дисертаційному дослідженні представлено результати комплексного аналізу теорії і методики професійної підготовки майбутніх філологів засобами сучасних інформаційних технологій. Обґрунтовано теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх філологів у системі вищої освіти України. Схарактеризовано провідні методологічні підходи до проблеми дослідження; визначено концептуальні засади проблеми формування професійної компетентності майбутніх філологів засобами інформаційних технологій. Обґрунтовано кількарівневу ієрархію наукових підходів, а саме: на загальнофілософському (системний та інформологічний наукові підходи), загальнонауковому (середовищний підхід), конкретно-науковому (компетентнісний та лінгводидактичний підходи), прикладному (діагностичний інструментарій експериментальної частини дослідження). Здійснено характеристику провідних концептів проблеми професійної підготовки майбутніх філологів засобами інформаційних технологій у закладах вищої освіти: «інформація», «комунікація» та «технологія». Спроектовано систему критеріїв (цілепокладальний,

знанневий, діяльнісний, рефлексивний) і відповідних показників оцінювання рівня ефективності науково-методичної системи професійної підготовки майбутніх філологів засобами сучасних інформаційних технологій. Схарактеризовано рівні професійної компетентності майбутніх філологів, сформовані за допомогою сучасних інформаційних технологій – високий (творчий), середній (продуктивний), достатній (репродуктивний), низький (адаптивний) – та створено діагностичний інструментарій для їх діагностики. На підставі експертного опитування та факторного аналізу сформульовано педагогічні умови професійної підготовки майбутніх філологів: 1) мотивація майбутніх філологів до професійного зростання та особистісного розвитку завдяки створенню сприятливого середовища навчання і врахування інтересів, потреб, нахилів студентства (соціально-мотиваційна умова); 2) актуалізація в освітньому процесі змісту професійних знань, умінь і здатностей майбутніх філологів та пошук відповідних форм, методів і технологій навчання (професійно-змістова умова); 3) застосування інформаційних технологій у процесі професійної підготовки майбутніх філологів (інформаційно-комунікаційна умова); 4) забезпечення в процесі професійної підготовки набуття майбутніми філологами досвіду професійної діяльності (практично-діяльнісна умова); 5) реалізація в освітньому процесі базових теоретико-методологічних підходів професійної підготовки майбутніх філологів і цінностей, на яких вони засновані (ціннісно-методологічна умова). Розроблено й обґрунтовано зміст і структуру методичної системи професійної підготовки майбутніх філологів засобами сучасних інформаційних технологій як практико орієнтованої моделі реалізації попередньо обґрунтованих наукових ідей, підходів, принципів, методів і засобів формування професійної компетентності майбутніх філологів засобами сучасних інформаційних технологій. Структуру змодельованої методичної системи утворюють детермінуючий, цільовий, змістовий, ресурсний та результативний компоненти. Висвітлено форми і методи впровадження методичної системи професійної підготовки майбутніх філологів засобами сучасних інформаційних технологій: усталені (або традиційні) та інформаційно-технологічні (до яких віднесено змістові, комунікаційні, творчі, імітаційні, імерсивні та додаткові); наведено приклади їх застосування в процесі вивчення іспанської мови здобувачами експериментальних груп. Експериментально перевірено ефективність методичної системи професійної підготовки майбутніх філологів засобами сучасних інформаційних технологій. Здобуті експериментальні дані підтвердили гіпотезу дослідження про ефективність впливу запропонованих системних змін щодо впровадження сучасних інформаційних технологій у процес професійної підготовки майбутніх філологів. Результати експерименту перевірено за допомогою методів математичної статистики (критерій кутового перетворення Фішера, критерій знаків). Практичне значення дисертації визначається впровадженням педагогічних умов і методичної системи професійної підготовки майбутніх філологів засобами сучасних інформаційних технологій; створенням та застосуванням у процесі професійної підготовки філологів зразка сучасного інформаційно-технологічного забезпечення (електронного підручника з іспанської мови). У дисертації реалізовано систему критеріїв і показників діагностики рівня ефективності науково-методичної системи професійної підготовки майбутніх філологів засобами сучасних інформаційних технологій.

2. The dissertation study presents the results of a comprehensive analysis of the theory and methodology of professional training of philologists-to-be using modern information technologies. The theoretical and methodological principles of the professional training of philologists-to-be in the system of higher education of Ukraine are substantiated. The leading methodological approaches to the research problem are characterized; conceptual foundations of the problem of formation of professional competence of philologists-to-be by means of information technologies are determined. A multi-level hierarchy of scientific approaches is substantiated, namely: general philosophical (systemic and informological scientific approaches), general scientific (environmental approach), specific scientific (competency-based and linguo-didactic approaches), applied (diagnostic tools of the experimental part of the study). The leading concepts of the problem of professional training of philologists-to-be by means of information technologies in institutions of higher education: “information”, “communication” and “technology” are characterized. A system of criteria (target-oriented, knowledge-based, activity-based, reflexive) and corresponding indicators for evaluating the level of effectiveness of the scientific-methodical system of professional training of philologists-to-be by means of modern information technologies was designed. The levels

of professional competence of philologists-to-be formed with the help of modern information technologies are characterized – high (creative), medium (productive), sufficient (reproductive), low (adaptive) – and a diagnostic toolkit for their diagnosis was created. On the basis of an expert survey and factor analysis, pedagogical conditions for the professional training of philologists-to-be were formulated: 1) motivation of philologists-to-be for professional growth and personal development by creation of a favorable learning environment and consideration of the interests, needs, and inclinations of young people (social-motivational condition); 2) actualization of the content of professional knowledge, skills and abilities of philologists-to-be in the educational process and searching for appropriate forms, methods and technologies of training (professional-content condition); 3) use of information technologies in the process of professional training of philologists-to-be (information and communication condition); 4) ensuring in the process of professional training that philologists-to-be acquire professional experience (practical activity condition); 5) implementation of the basic theoretical and methodological approaches to the professional training of philologists-to-be and the values on which they are based in the educational process (axiological-methodological condition). The content and structure of the methodical system of professional training of philologists-to-be using modern information technologies as a practice-oriented model of implementation of previously substantiated scientific ideas, approaches, principles, methods and means of forming the professional competence of philologists-to-be using modern information technologies were developed and substantiated. The structure of the modeled methodical system consists of determinative, target, substantive, resource, and effective components. Forms and methods of implementing a methodical system of professional training of philologists-to-be by means of modern information technologies are highlighted: established (or traditional) and information technology ones (which include contentive, communication, creative, imitative, immersive and additional); examples of application in the process of learning Spanish by students of experimental groups are given. The effectiveness of the methodical system of professional training of philologists-to-be by means of modern information technologies was experimentally verified. The obtained experimental data confirmed the hypothesis of the study about the effectiveness of the proposed systemic changes regarding the introduction of modern information technologies in the process of professional training of philologists-to-be. The results of the experiment were checked using the methods of mathematical statistics (Fisher's angular transformation criterion, sign test). The practical value of the dissertation is determined by the implementation of pedagogical conditions and a methodical system of professional training of philologists-to-be by means of modern information technologies; creation and implementation of a model of modern information technology support (electronic Spanish language textbook) in the process of professional training of philologists. The dissertation implements a system of criteria and indicators for diagnosing the level of effectiveness of the scientific-methodical system of professional training of philologists-to-be by means of modern information technologies.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Bosa V. P. Methods for Identifying Communicative and Organizational Skills in Professional Training of Future Foreign Language Teachers by Tools of Modern Informational Technologies. *Cypriot Journal of Educational Sciences*. 2021. Vol. 16. Issue 1. P. 317–327. DOI: <https://doi.org/10.18844/cjes.v16i1.5530>

- 2. Sabat N., Petrenko S., Bosa V., Lashkul V., Bielikova V. The informatization role of the educational process for quality training of specialists. *Amazonia Investiga*. 2023. Vol. 12. Issue 68. P. 236–247. DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2023.68.08.22>
- 3. Mamchych O., Rusyn H., Bosa V., Nikitina O., Moiseienko, N. Teaching students in high school using multimedia technologies. *Amazonia Investiga*. 2023. Vol. 12. Issue 72. P. 180–191. DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2023.72.12.16>
- 4. Боса В. П. Критерії оцінювання якості професійної підготовки майбутніх філологів. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2020. № 76. С. 17–21. DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2020.76.03>
- 5. Боса В. П. Діагностичний інструментарій оцінювання рівня професійної компетентності майбутніх філологів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 73. С. 190–194. DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.73-1.36>
- 6. Боса В. П. Використання імерсивних методів навчання та кейс-методу в професійній підготовці філологів. *Інноваційна педагогіка*. 2020. № 29. С. 43–47. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2020/29-1.8>
- 7. Боса В. П. Інформологія як методологічна основа підготовки сучасного фахівця-філолога Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2020. № 34. С. 231–236. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/34-1-37>
- 8. Боса В. П. Професійна підготовка філологів в університеті в світлі системного підходу Професійна освіта: методологія, теорія та технології. 2020. № 12. 2020. С. 9–23. DOI: <https://doi.org/10.31470/2415-3729-2020-12-9-23>
- 9. Боса В. П. Діагностика рівня сформованості професійної компетентності майбутніх філологів. *Інноваційна педагогіка*. 2022. № 47. С. 136–142. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2022/47.26>
- 10. Боса В. П. Результати експериментальної перевірки ефективності методичної системи професійної підготовки майбутніх філологів засобами сучасних інформаційних технологій. *Інноваційна педагогіка*. 2022. № 51. Том 1. С. 145–152. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/51.1.29>
- 11. Сулим В. Т., Боса В. П., Байдюк Л. М. Використання сучасних методик викладання у процесі вивчення іноземних мов. *Наукові записки Центральноукраїнського державного університету. Серія: Педагогічні науки*. 2023. Вип. 209. С. 114–118. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-209-114-118>
- 12. Bosa V. P. Training of future philologists using modern information technologies: conceptual fundamentals of the problem research. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2023. Вип. 3(114). С. 167–175. DOI: [https://doi.org/10.35433/pedagogy.3\(114\).2023.167-175](https://doi.org/10.35433/pedagogy.3(114).2023.167-175)
- 13. Боса В. П. Упровадження методичної системи професійної підготовки майбутніх філологів засобами сучасних інформаційних технологій. *Інноваційна педагогіка*. 2023. Вип. 63. Том 1. С. 89–95. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/63.1.17>
- 14. Боса В. П. Детермінуючі фактори методичної системи професійної підготовки майбутніх філологів засобами сучасних інформаційних технологій Актуальні питання гуманітарних наук. 2023. Вип. 68. Том 1. С. 200–206. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/68-1-31>
- [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-12\(26\)-499-513](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-12(26)-499-513)
- 16. Боса В. П. Концепт «комунікація» в контексті використання інформаційних технологій підготовки філологів. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2023. № 11(17). С. 792–803. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-11\(17\)-792-803](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-11(17)-792-803)
- 17. Боса В. П. Концепт «технологія» у контексті професійної підготовки майбутніх філологів засобами сучасних інформаційних технологій. *Перспективи та інновації науки*. 2023. № 15(33). С. 95–107. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-15\(33\)-95-107](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-15(33)-95-107)
- 18. Боса В., Петренко С. Зміст та сутність концепта «інформація» в контексті інформологічного підходу та використання інформаційних технологій у підготовці філологів. *Інноватика у вихованні*. 2023. Вип. 18.

С. 174–185. DOI: <https://doi.org/10.35619/iiu.v1i18.585>

- 19. Боса В. П. Структурування професійної компетентності майбутніх філологів у закладах вищої освіти. Наука і техніка сьогодні. 2023. № 13(27). С. 451–463. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-13\(27\)-451-463](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-13(27)-451-463)
- 20. Боса В. П. Професійна підготовка майбутніх філологів засобами сучасних інформаційних технологій у світлі соціокультурного та лінгводидактичного наукових підходів. Соціальна робота та соціальна освіта. 2023. № 2(11). С. 142–150. DOI: [https://doi.org/10.31499/2618-0715.2\(11\).2023.291887](https://doi.org/10.31499/2618-0715.2(11).2023.291887)
- 21. Боса В. П. Компетентнісно-середовищні засади процесу формування професійної компетентності майбутніх філологів засобами інформаційних технологій. Вісник науки та освіти. 2023. № 11(17). С. 533–545. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-11\(17\)-533-545](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-11(17)-533-545)
- 22. Боса В. П. Інформаційно-технологічний складник змісту професійної підготовки майбутніх філологів у закладах вищої освіти. Наукові інновації та передові технології. 2023. № 14(28). С. 900–911. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-14\(28\)-900-911](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-14(28)-900-911)
- 23. Боса В. П. Fonética teórica de la lengua española / В. П. Боса автор-укладач. Київ: ФОП Жукова І.В., 2022. 114 с.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U102347 0123U100075

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петренко Оксана Борисівна
2. Oksana B. Petrenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6906-3542

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павелків Катерина Миколаївна
2. Kateryna M. Pavelkiv

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Рівненський державний гуманітарний університет**Код за ЄДРПОУ:** 25736989**Місцезнаходження:** вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Білавич Галина Василівна
2. Galyna V. Bilavych

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника**Код за ЄДРПОУ:** 02125266**Місцезнаходження:** вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Комар Олег Станіславович
2. Oleg S. Komar

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини**Код за ЄДРПОУ:** 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 2, Умань, Уманський р-н., 20300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Пелех Юрій Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Пелех Юрій Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Гудовсек Оксана Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна